

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.6.24.2024.KJ

Pani
Ludwika Teresa Oszczyk
Dyrektor
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kobierzycach
ul. Wincentego Witosa 18
55-040 Kobierzyce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 6 lutego 2025 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław, dnia 14 lutego 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Ludwika Teresa Oszczyk zatrudniona na stanowisku Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach od dnia 12 stycznia 2011 r. (dowód: akta kontroli, str. 34)
Zakres kontroli	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 28 października 2024 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ² , 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej ³ Plan kontroli na II półrocze 2024 r. (KO-KZ.430.2.2024.MK) zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 25 czerwca 2024 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	od 28 października 2024 r. do 25 listopada 2024 r.
Kontrolerzy	1. Krzysztof Jakubowski – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.125.2024.KJ z dnia 21 października 2024 r., 2. Małgorzata Staszczak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.126.2024.KJ z dnia 21 października 2024 r. (dowód: akta kontroli, str. 11-13)

¹ dalej „Ośrodek” lub „GOPS”

² t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm., dalej „ustawa o pomocy społecznej” lub „ustawa”

³ Dz. U. z 2020 r., poz. 2285, ze zm., dalej „rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą odpowiedzialność za realizację zadań ponosi Pani Teresa Oszczyk – Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach.

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobierzycach w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

III. Ustalenia kontroli

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 28-30 października 2024 r. w GOPS w Kobierzycach ustalono, co następuje.

Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy o pomocy społecznej, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego do 31.12.2023 r. (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

W okresie objętym kontrolą decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych wydawał Dyrektor Ośrodka, który działał w tym zakresie na podstawie Upoważnienia Nr KA 0052.52.2019 z dnia 27 marca 2019 r. Wójta Gminy Kobierzyce.

Gmina Kobierzyce w okresie od 1.01.2023 r. do 31.10.2023 r. nie prowadziła mieszkań chronionych, a w okresie od 1.01.2024 r. do dnia kontroli, tj. 28.10.2024 r. mieszkań treningowych lub wspomaganych. W okresie objętym kontrolą nie miała również zawartej umowy na realizację niniejszego zadania z podmiotem zewnętrznym. Rada Gminy nie podjęła też uchwały określającej szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach

chronionych, a od dnia 1.11.2023 r w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych. Zastępca Dyrektora Ośrodka wyjaśnił, że Mieszkańcy Gminy Kobierzyce mogli korzystać z Powiatowego Mieszkania Treningowego w Kątach Wrocławskich. Jednakże zgodnie z § 1 pkt 3 Regulaminu użytkownikami ww. Mieszkania są osoby z terenu Powiatu Wrocławskiego korzystające ze wsparcia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu.

W tym miejscu, stwierdzić należy, że brak mieszkania treningowego lub wspomagane oznacza, iż ograniczone są możliwości udzielania pomocy zapewniającej osobom przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub/i mogącej zastąpić pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8 oraz 9 ustawy o pomocy społecznej nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie wpłynęły wnioski/ nie było zgłoszeń o udzielenie pomocy w formie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9).

Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3a, 4 i 5 ustawy o pomocy społecznej, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- opracowania i realizacji projektów socjalnych (pkt 3a),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina Kobierzyce nie realizuje zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 2a, 3b ustawy o pomocy społecznej dotyczących przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2), organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich (pkt 2a) oraz przyznawania i realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 3b), gdyż jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora Ośrodka, w okresie objętym kontrolą brak było wniosków o udzielenie wsparcia w tym zakresie.

Gmina Kobierzyce na swoim terenie nie posiada domów pomocy społecznej, ale na terenie Gminy Kobierzyce funkcjonuje Dzienny Dom Seniora w Tyńcu Małym, przy ul. Domasławskiej 10. DDS przewidziany jest dla 30 osób zamieszkałych na terenie Gminy Kobierzyce, które ukończyły 60 rok życia i są nieaktywne zawodowo oraz nie wymagają stałej opieki pielęgnacyjno-lekarskiej. Dzienny Dom Seniora jest samodzielną jednostką budżetową

Gminy Kobierzycy (art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej).

Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6, 9 i 10 ustawy o pomocy społecznej, dotyczące:

- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego - zadanie realizowane od 1 stycznia 2024 r. (pkt 10).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8)

nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora Ośrodka, w okresie objętym kontrolą na terenie Gminy nie wystąpiły zdarzenia klęskowe oraz nie było wniosków o ww. formy pomocy.

W kontrolowanym okresie Gmina Kobierzycy nie prowadziła i nie rozwijała infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ale 4 mieszkańców Gminy korzystało ze wsparcia w ŚDS w Kątach Wrocławskich Pracownicy socjalni GOPS w Kobierzycach, zgodnie z informacją Zastępcy Dyrektora Ośrodka przeprowadzają rodzinne wywiady środowiskowe na potrzeby wydania decyzji kierujących przez PCPR we Wrocławiu. (art. 18 ust 1 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej).

W kontrolowanym okresie Dyrektor GOPS w Kobierzycach nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli, ale osoby zgłaszające się do Ośrodka informowano o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne oraz możliwości skorzystania z bezpłatnych porad prawnych na terenie Gminy Kobierzycy organizowanych przez Starostwo Powiatowe we Wrocławiu (art. 110 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej).

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach kierował wnioski o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności we Wrocławiu – 8 w 2023 r. i 6 w 2024 r. (do dnia kontroli). Pracownicy Ośrodka wydawali wnioski na prośbę klientów oraz udzielali informacji w powyższym temacie (art. 110 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej).

Dyrektor GOPS w Kobierzycach składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej).

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobierzycach realizował wypłatę świadczeń pieniężnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, o których mowa w art. 29 i 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁴.

Osoby zatrudnione na stanowisku Dyrektora i Zastępcy Dyrektora GOPS w Kobierzycach spełniają odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiadają wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400 zł miesięcznie, wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni realizujący pracę socjalną lub przeprowadzający rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą jednostki. Dodatek, ten nie jest wliczany do minimalnego wynagrodzenia pracowników socjalnych, zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁵. W aktach osobowych pracowników socjalnych Ośrodka znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające przyznanie tego dodatku oraz podpisane zakresy czynności, uprawnień i obowiązków.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Kobierzyce, zamieszkałą przez 21 692 mieszkańców, w tym 301 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2023 r.) oraz 22 011 mieszkańców, w tym 359 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 28.10.2024 r.). W GOPS w Kobierzycach na dzień kontroli zatrudnionych było 7 pracowników socjalnych (7 etatów), w tym 6 świadczących pracę socjalną (6 etatów).

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej (...) powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

W przypadku GOPS w Kobierzycach powyższy wskaźnik nie jest spełniony.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak spełnienia wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych.
2. Brak prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.

⁴ t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 2207 ze zm.

W celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań należy:

1. Uregulować kwestię zatrudnienia pracowników socjalnych tj. zatrudniać pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Podstawa prawna: art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy

Termin wykonania: do 30 września 2025 r.

2. Kontynuować działania zmierzające do realizacji zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym, dotyczącego prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej.

Termin wykonania: do 30 września 2025 r.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Dyrektora jednostki kontrolowanej, drugi do Wójta Gminy Kobierzyce, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Magdalena Stefańska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Kobierzyce

2. a/a

ROZWIĄZANIE
Dziś
Dziś
w Podlasy Społecznej
Ewelina Zygmunt

